

دائرة مخصوصه

در سعادتده باب عالی جوارنده

محل اداره :

مشرق افکار

اخطار :

مسئله مزه موافق آثار جدیدیه مع المنوبیه
قبول اورانور

درج ابدلته بن آثار اعاده اولانور

دیر، فلسفه، علوم، حقوق، ادبیات، و سیاسیات، و باطلاحه کرم سیاسی و کرم اجتماعی و مدنی احوال و مشنونه اسلامیه و بحث ایدر و هفته ده بر نشر از انور.

آبونه بدلی

سنه لکی

التي آیلنی

ممالک عثمانیه ایچون	۸۰	۴۰	غروش
روسیه	»	۶۰۵	روبله
سائر ممالک اجنبیه	»	۱۷	فرائق

صاحب و مؤسسلری :

ابوالعلا زین العابدین - ح . اشرف ادیب

تاریخ تأسیسی

۱۰ تموز ۳۲۴

در سعادتده نسخه سی ۵۰ پاره در

قیرلهدن مقوا بورو ایله کوندریلیرسه سنوی
۲۰ غروش فضله آلنیر

دردنجی جلد

۱۸ ربیع الاول ۳۲۸ پنجشنبه ۱۷ مارت ۳۲۶

عدد : ۸۲

۷۷ نومرولی نسخہ سندنہ نام عاجزی یہ خطاب ایدیلن ، آجیق مکتوبی او قودم . مشارالہک آرزوسنی ا کمال ایچون عاجزانہ ، ناچیزانہ بر صورتہ جمع ایتدیکم ترکجہ خطبہ بی تقدیم ایلرم . خطبہ دہ ہرنہ قدر کثرتلی قصورلر واریسہ دہ ، مقصدم قصورلن مبرا اولمقلہ مفتخرم . بز دین و ملتہ خدمت ایتک ایستدک ؛ آنی قدرتمز داخلندہ یاییورز . وسعی خارجندہ ہیچ بر فرد ، ہیچ بر وظیفہ ایلہ مکلف دکلدلر .

هیچ بر امرده پک بویوک خطوہلر آتمق طرفداری اولدیغمدن اولا ، بر قاج ہفتہ اسکی خطبہلری ، جمہدن صوکرہ جماعتہ تفسیر ایدرک خطبہدن مقصد نہ اولدیغنی تعریف ایدیوردم . بونی متعاقب بر ہفتہ مجموعہدن ، او اسکی خطبہلردن بریسنی ترکجہ یہ ترجمہ ایدرک موعظہ قسمندہ کوچوک بر علاوہ ایلہ او قودم . صوکرہ بو زیردہ کی خطبہنک صرہ سی کلدی .

بونی دہ علاوہ ایدرم کہ ، او وقت آرنائو دلقده براز قساد و شورش وار ایدی . جماعتہز ایسہ علی الا کثر تبعہ عثمانیہ دن ترکجہ بیلیر ارنائو قوم نجیبندن اولدیغندن بو ایلک ترکجہ خطبہمک بو طرز دہ اولماسنہ مجبوریت حس ایلش ایدم .

خطبہ

عرجہ حمدو صلواتن صوکرہ :

ای مؤمن قرداشلر ! حضرت اللہ جل شانہ ، جناب فخر کائنات واکمل الحیاء افندیمز واسطہ سبلہ قرآن عظیم الشاندہ بزى تقوی و طاعتہ دعوت ایلہ اوامر اللہ سنی یرینہ کوتوروب راضی اولدیغنی ایشلردن صاقتمکزی امر ایدیور . مؤمن قوللر ایمانلرینی یالکیز حق تعالی نک امرلرینی یرینہ کوتورمکله محافظہ ایدہ بیلیرلر . ای قرداشلر ! حضرت اللہ قرآن کریم دہ نستعینباللہ : « اطیعوا اللہ واطیعوا الرسول واولی الامر منکم » بویوریور . یعنی ؛ ای مؤمنلر جناب اللہ ورسولہ و سزندن اولان آمریکزہ اطاعت ایدیکز ؛ بویوریور . بو امر عالی ربانی بر وقت خاطر یکزدن چیقارماییکز ، بو امر اللہ دین بر دقیقه بیلہ آیریلاییکز !

ای امت محمد ! بیلکیز کہ بوتون عالم اسلامیت غایت دار وصیقیتیلی وقتلر کجیریور . دین و دولت و موجودیت اسلام دین دشمینلری هر طرفدن دورلو ، دورلو حیلہ و دسیسہلر ایلہ ، انواع اغفالات و اغواآت ایلہ هجوم ایدیورلر . ارامزہ نفاق صاحب کندیلری ایچون اک قولای اولان بویول ایلہ بزى محو و برباد ایتک ایستیورلر .

ای برادرلر ! حضرت ہادی اکبر بزى دوعری یولہ سوق ایتک ایچون ، قرآن کریمندہ نستعینباللہ : « واعتصموا بحبل اللہ جمیعاً ولا تفرقوا » امر ایدیور . یعنی : حبل متین اسلامیتہ یا بیشہرق تفرقیہ کرفتار اولماییکز : بربریکزلہ قرداشجہ یاشایوب عالم اسلامیتہ و دینمزہ اک جوق ضررلی اولان تفرقیہ و یکدیگریکزہ دشمنلغہ دوشماییکز . زیرا تفرقیہ دوشمش اولان ہر بر ملت محو و نابود اولمشدر ؛

اسلامیتہ نک اک اساسلی قواعدندر کہ بر جوق مشکلات بوسایہ دہ مندفع اولور . حتی اشاغیدہ سویلہ جکمز وجہلہ کبار اصحاب نصک موجود اولدیغنی زمانلردہ بیلہ ضرورت مس ایدرسہ بو قاعدہ یہ رعایت ایدرلردی . مختلف روایات ایلہ نص وارد اولان یا خود بحق تفہمی مشکل اولان مسائلدہ حکمی اطمینان ایلہ ویرہ بیلمک ، ایتک خیرینی طاب ایتش اولق ، خصمیلر آرمسندنہ ایجاب عدلی اجرا ایتک ایچون بر جوق زمان اختلاف ایدرلردی . ابن قیم دیبورکہ اصحابک معاملاتہ متعلق احکامدہ اختلافلری پک چوقدر ؛ لیکن اسما وصفات و افعالہ یعنی ایمانہ متعلق مسائل ایچون آردلرندہ اصلاً نزاع یوقدر .

دیدک کہ قضای جماعتدن مراد قوۃ تشریعیہ و قضائیہ فردہ تودیع اولمقیہرق بر جماعتہ تفویض اولمقدلر . زیرا بو صورت دہا سالم ، خطادن دہا اوزاق ؛ عدلہ دہا موافقدلر . چونکہ رأیہ ، اجتہادہ یا خود قیاسہ مراجعتی استلزام ایدن احکام نص بولماز یا خود روایتدن برینی ترجیح ایجاب ایدرسہ بونک ایچون بر طاقم شروط لازم کلیر کہ فردواحدہ اجتماعی جوق زمانلر قابل دکلدلر ؛ اولسہ بیلہ فردک اصاح بر صورتہ حکم ویرہ بیلمسی علی الا کثر ممکن اولمقیہ جنی کبی بو حکم کندی سویہ سندنہ بولنان بتون اهل علمک قبولدن اعراض ایدمقیہ جکی بر صورتہ صادر اولہماز .

صاحب مذهب ائمہ مجتہدینک حالی بزہ بردلیلدر : مشارالہمندن ہربری مذہبک فروغنی ، اصولی تقریر ایتک ، آثار و اخبارک صحیحنی بولق ، اصول شریعتی تتبع ایتک خصوصندہ عقللری طور دیرہ جق قدر اوغراشمش ایکن بر جوق مسائلدہ اختلاف ایتشلر ؛ کندیلرندن صکرہ کلنلردہ عین اختلافی محافظہ ایتشلردلر . صکرہ لری ایش اودرجہ یہ وارہش کہ عین اسلام مملکتندہ درت مذہب ایچون درت دانہ قاضی بولنورمش . حتی عینی مذہبک فقہاسی بیلہ عینی مسئلہ دہ اختلاف ایدر اولمشلر . نہایت افتادہ قضائک مصاب اولدیغنی تشتتدن نصیبی آلمش کہ بویوزدن امر عدالت فوق العادہ متأثر اولمشدر . بونکله برابر بوتون بومذاہبک اصلی بردر کہ اودہ دین مبین اسلامدر .

بومدھش تہلکہ دن دولایی اصحاب کرام کندیلرندن براستقتا وقوعندہ مستفتی بی ہشتہ سسنہ کوندہ مکدن ، یا خود بر حکمی تقریر ایچون بر برلریلہ استشارہ ایتلکدن اصلاً چکمنزلردی کہ کتب حدیث بوسوزیمزہ شاھددر . مقصد ایسہ حقسنزلنی ، یا خود کنایہ موجب بر خطایہ دوشمکدن حذردر . ہلہ اجتہادہ محتاج اولان مسائلدہ خواص مسلمین ایلہ استشارہ ایدلہدن ہیچ بر حکم ویرلمزدی .

مابعدی وار محمد عاکف

✽✽✽✽✽

خطبہ لہ دائر [*]

احمد جاوید پک نامندہ بر ذات محترم طرفندن صراط مستقیمک

[*] پوستہ دہ بردفعہ غیب اولمش اولدیغندن کج قالمشدر .

باتمشد . اعدای بدکار دین و دولت وطن اصلیکزده اینجهدن اینجه به دوشونلش بر طاقم حیللر ایلل بعض جاهلاری الدادوب حکومت حاضره به ، یعنی بوکون شرعاً منصوب اولان خلیفه مسلمینه قارشو عصیان ایتدیریورلر . جناب الله جمله منری منافقلرک ، جاهلارک شرلرندن محافظه ایدوب دوشرو یوله هدایت ایلل سین ! و قبله تفرقه و نفاق سیندن میلونلرجه اهل اسلام ، اجانبک اسارتنه دوشدی . بوکون انلرک اولاد واحفادی حالا چله لرین ، چکیور . بونلردن عبرت آلیکز ؛ جناب اللهک : (اطيعوا و اعتصموا) اطاعت ایتمه رکن دنیا ده قهرینه ، آخرتده جزاسنه دوچار اولماییکز ؛ دوشمه ییکز ! اولاد واحفادیکی ، نعمو ذباله ، اسارتدن ، محو و پریشانیدن حفظ ایدیکز ؛ زیرا جزای دنیویدن ماعدا آخرت ایچون جناب احکم الحاکمین حضرتلری بیوریورک . نستعین بالله : « ومن یعص الله ورسوله ویتعد حدوده یدخله ناراً خالداً فیها وله عذاب مهین . » یعنی هر کی مکله الله تعالی به ورسولنه عصیان ایدوب حدود اللهی ، اللهک امرلرین تجاوز ایدرسه حق جل و علا حضرتلری آنی مؤبد اوله رق جهنم آتشنه آتاجقدر ، انک ایچون ذلیل ورسوای ایدیچی عذاب وارد . برده ، نستعین بالله : « ومن یطع الله و الرسول فاولئک مع الذین انعم الله علیهم من النبیین و الصدیقین و الشهداء و الصالحین و حسن اولئک رفیقاً . » یعنی هر کی مکله حق تعالی به ورسوله اطاعت ایدوب امرلرین یرینه کوتورسه قیامتده انیا - پیغمبرلر ، صدیقلر ، شهیدلر ، صالح - ای ادملرکی اللهک انواع نعمتلیله متم اولان ادملیله برابر اولاجقدر ؛ بونلر نه کوزل ارقداش ، رفقادار . متنبه اولوکز ، کوزیکزی آچیکز ، دنیا جزاسی اولان ذل وحقارت کرفتار اولانه صوک بشیانلق فائده و یرمه جکی کی اوامر الهیه به عصیان ایدنلر ایچون دخی آخرتده بشیانلغک فائده سی اولمایاجقدر .

ای اسلام قرداشلر ! اهل اسلام اراسنده بعض منافق کروهی ظهور ایدرک زوالی بر طاقم جاهلاری ، « مشروطیت شریعتسزلکدر » دیرک الدادیورلر و بوسیله ایلل مال فاسده لرینه خدمت ایتدیریورلر . بوکا تعجب ایدیلما لیدر . زیرا انبیای ذیشان تکذیب ایدنلرده و ارایدی . حقیق نه طرفده اولدیغی تفریقدن عاجز اولان مؤمن قرداشلریمه هر وقت و هر ایتمده حقیق نه طرفده اولدیغی بیلیمک ایچون بریول کوستره جکم : بر حدیث شریفی توصیه ایده جکم : جناب فخر عالم و عقل مجسم افندیمن دیورک : « ان امتی لا تجتمع علی ضلالة فاذا رأیتم اختلافاً فعلیکم بالسواد الاعظم . » بو : اتم ممکن دکل ضلالة اوزرینه اجتماع ایده من ، اللهک راضی اولمینی برایشه طویلانمز . اگر امت اراسنده دین و دنیا ایچون اختلاف کورور ایسه کز سز بویوک قرالتی بی التزام ایدیکز ؛ اکثریت نه طرفده ایسه او طرفه کچیکز . الحمدلله ممالک عثمانیه ده ، اجانب و دور مردود سابقدن قالمه برقاج ظلمه بدخواهک اغوا آتته دوشمش برقاج کشیدن باشقه بوتون اقوام اسلامیه ، عموم علما ، عین شریعت اولان مشروطیت طرفداریدر . اکثریت مشروطیت جهتمده در . سزده عمریکزده

بو مشروطیت یولندن ایرمازسه کز دارینده سلامت بولا جفیکزه امین اولاجسیکز . صلو . . . سلطان دعایی . . .

داعی عاجز بو خطبه نک تأثیرات حسنه سنی کوردم ؛ جماعتده حس مشاوره اوایندی . صوکر ا بندن ایضاحات لازمه ده بولونیدلر . کندیلرینه ، خطبه ده ایراد ایدیلن نصایحی توسیع ایدرک اقناع ایتدم . جناب خدای لم یزلدن تضرع ایدرم ، که اوامر شرعی به تبلیغه مأمور اولان بوتون رفقای معززم بو داعی عاجز کی حق وظیفه بی نفس الامر مطابق صورتده ایفا ایتمه مباشرت ایچون مظهر عون الهی اولسون و منبرلر اطرافه صفوف ملائک کی نورانی حلقه لر چویرن جماعت مسلمینه آرق احکام دین مبینی کندی لسانلرله دیکلمکه و مستفید اولغه موفق اولسون . الله عظیم الشان البته طریق مستقیم تعقیب ایدنلری منزل هدایت واصل ایلر .

بلفراد محمد رمزی

عالم اسلام

افریقاده اسلام

[۸۰ نومرولی نسخه مزدن مابعد]

افریقاده دین اسلامدن باشقه بر دینک انتشار ایده میه جکی حقنده کی بونجه علامه رغما ، میسیونرلرک شایان حیرت و تعجب برئیات و غیرته چالیشدقلری بقعه ، افریقای وسطیدر .

میسیونرلر ، انسانلرک احوال نفسیه سنه ، نفسک ضعیف و عاجز اقسامنه پک زیاده واقفدرلر . ایچلرنده معلومات مفیده به غیر واقف کسه یوقدر ، چوغی طیب ، جراح و اجزاجیدر . مذهب لرین نشر ، مذهب داشلری عددینی تکثیر ایچون بالجله وسائط و وسائلدن استفاده ایتکده درلر .

سودان خطه جسیمه سی بوکون بر مسلمان مملکتی عد اولنه بیلیمکه برابر ، اورا مسلمانلری هنوز اقوام ابتدائیه دن معدوددر . ایچلرنده فقیه و عالملری هیچ یوق دکلسده یوق دینله جک قرر قیلدر . اکثریت عظاما ، وحدانیت الهیه و نبوت احمدیه دن ماعدا اقسام عقاید و عمله غیر واقفدر . زوالی دین قارداشلریمز عادی حقه بازلی ، طلبتک و علوم فنونک بعض تأثیرات و مباحثنی معجزه و کرامت ظن ایده جک قدر ترقیات عالمدن بی خبردرلر .

بوشرائط دائر سنده افریقای وسطی اهل اسلامک نه قدر معنوی تهلکله ره معروض قالدینی تظاهر ایدر . میسیونرلرک ، عقاید و دین مسئله سی برطرف ایدیلنجه ، صوک درجه شفیق و انسانیتلی ، فداکار و بلکه ده قهرمان آدمیلر اولدقلرین اعتراف ضروریدر . بر سودانی خسته اولسه ، علاجلری کندیلری و یرمک شرطیله تدابیرسنه